

UITVOERINGSPLAN ONDERWIJSCHTERSTANDENBELEID GEMEENTE VENLO

2024-2026

INHOUD

1	INLEIDING EN LEESWIJZER.....	3
2	HET ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID TOT 2023	6
3	DOELEN OAB 2024-2026 EN HOE DEZE TE REALISEREN	8
4	RELATIES MET ANDERE BELEIDSTERREINEN EN SAMENWERKING	17
5	WERKAGENDA.....	19
6	BIJLAGEN	21

1 INLEIDING EN LEESWIJZER

Inleiding

Gemeenten en onderwijs ontvangen voor de huidige 4 jarige periode 2023-2026 financiële middelen voor de aanpak van onderwijsachterstanden in de kinderopvang en het primair onderwijs.

Op vele thema's zijn de laatste jaren belangrijke stappen gezet ter voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden.

Dit uitvoeringsplan onderwijsachterstanden laat zien wat de gemeente Venlo tot op heden samen met de partners heeft bereikt en op welke wijze de aanpak onderwijsachterstanden de komende jaren wordt vervolgd.

De basis van deze aanpak is het wettelijk kader dat is vastgelegd in de Wet primair onderwijs.

De concrete uitwerking is gebaseerd op het beleidskader Fier op Venlo en het Gelijke Kansen Venlo plan 2022-2025. Samen met de partners voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en onderwijsachterstanden wordt uitvoering gegeven aan dit plan. Deze partners zijn : de GGD (inspecteurs Wet kinderopvang en de Jeugdgezondheidszorg), de kinderopvangorganisaties (de aanbieders van voor- en vroegschoolse educatie), het primair onderwijs en de bibliotheek.

Wettelijk kader

Op basis van de Wet primair onderwijs is de gemeente verplicht om:

1. Activiteiten te verrichten op scholen ter bevordering van de Nederlandse taal en ter voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden;
2. Zorg te dragen voor voldoende voorzieningen voorschoolse educatie in aantal en spreiding voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal;
3. Afspraken te maken over voor-en vroegschoolse educatie (VVE) met kinderopvang en scholen en hier jaarlijks overleg over te voeren om zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan voorschoolse educatie te realiseren:
 - o Vaststellen welke kinderen in aanmerking komen voor voorschoolse educatie, de wijze waarop kinderen worden toegeleid en hoe de doorlopende lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie wordt georganiseerd.
 - o Vaststellen wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn
 - o Vaststellen op welke wijze kinderopvangorganisaties gegevens van kinderen overdragen aan de basisschool.
4. Tenminste jaarlijks overleg te voeren over het onderwijsachterstandenbeleid:
 - o Het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie
 - o Het bestrijden van onderwijsachterstanden
 - o Afstemming over inschrijvings-en toelatingsprocedures
 - o Het komen tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen.

Beleidskader Fier op Venlo

Het beleidskader Fier op Venlo is gebaseerd op de 4 V's van Venlo. Het zijn de 4 ankers waarop de gemeente Venlo zich de komende jaren focust. Het is bedoeld als een kompas voor de overzienbare toekomst, waarbij de inwoner en zijn omgeving voorop en centraal staat. De 4 V's zijn:

- o Vitaal & Veerkracht
- o Verbonden & Vindbaar
- o Variëren naar Vermogen
- o Veilig en vertrouw(en)d

De relatie tussen de V's en het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zien we vooral in de verbinding met "Vitaal & Veerkracht" en "Variëren naar Vermogen"

VITAAL EN VEERKRACHT

Binnen Vitaal & Veerkracht staat positieve gezondheid centraal. Het gedachtegoed van positieve gezondheid stelt een brede kijk op gezondheid centraal. Het gaat niet alleen om de lichamelijke kanten van gezondheid maar ook het welbevinden, eigen regie, participatie en zingeving. We streven naar vitale gemeenschappen en vitale wijken binnen Venlo.

Gezond blijven lukt vaak enkel door een gezamenlijke inspanning van zowel de inwoner(s), als gemeente en maatschappelijke partners. We investeren samen met hen in een betere samenwerking tussen zorg en preventie.

Binnen dit uitvoeringsplan OAB heeft het voorkomen en tijdig signaleren van (risico) op ontwikkelingsachterstanden een belangrijke plek. Onderwijsachterstanden zien wij hierbij als een breed begrip; van sociaal-emotionele achterstand als gevolg van een taalachterstand tot cognitieve achterstanden door een taalachterstand. In de aanpak wordt rechtstreeks een relatie gelegd met het signaleren van laaggeletterdheid bij ouders en armoede- en schuldenproblematiek binnen de gezinnen.

VARIËREN NAAR VERMOGEN

We geloven in en koesteren de kracht van diversiteit. Dat geeft de samenleving kleur en mogelijkheden om te kunnen doen wat nodig is. Tegelijk betekent dit dat inwoners verschillen in hun vermogen om te kunnen participeren en zelfstandig oplossingen te vinden voor vraagstukken op allerlei leefdoelgebieden. Het is daarom van groot belang dat de

gemeente en maatschappelijke partners – binnen en ook op de grenzen van de wet - durven te differentiëren naar het vermogen van inwoners, zodat zij binnen de samenleving gelijkwaardige kansen krijgen en zoveel als mogelijk zelfredzaam zijn.

Het is van belang om kansengelijkheid te stimuleren in wijken en op scholen. Meedoen is immers niet voor iedereen even gemakkelijk of vanzelfsprekend.

De gemeente Venlo wil alle kinderen een goede start bieden. Het OAB is een van de instrumenten waarmee de gemeente dit wil bereiken. Met het OAB richten wij ons op het verminderen en voorkomen van onderwijsachterstanden van kinderen vanaf 2 jaar tot het moment dat zij het basisonderwijs verlaten. Investeren in het voorkomen van onderwijsachterstanden draagt bij aan een betere toekomst voor kinderen binnen de verschillende leefdomeinen. De gemeente ondersteunt samen met haar partners juist die kinderen die dat nodig hebben.

Leeswijzer

Dit uitvoeringsplan beschrijft wat de gemeente samen met de partners reeds hebben ingezet ter voorkoming van onderwijsachterstanden en wat de plannen zijn voor de komende 4 jaar.

De komende jaren wordt uitdrukkelijk geen nieuw beleid gemaakt, maar worden bestaande maatregelen en activiteiten versterkt dan wel verder geïmplementeerd.

In hoofdstuk 2 wordt in het kort geschetst hoe het OAB in de gemeente Venlo er tot 2023 uitzag.

In hoofdstuk 3 worden 7 doelen van het OAB beschreven voor de komende jaren en de worden de acties vermeld die worden ondernomen om die doelen te bereiken. De doelen zijn afkomstig uit het Gelijke kansen plan 2022-2025.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke relaties OAB heeft met andere beleidsterreinen en het belang van samenwerking.

In hoofdstuk 5 staat de werkagenda met de thema's waarmee de gemeente Venlo samen met de partners de komende vier jaar aan de slag gaat.

2 HET ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID TOT 2023

Het onderwijsachterstandenbeleid heeft vanaf 2015 enkele belangrijke wijzigingen ondergaan. Hieronder worden deze beknopt geschetst.

Uitbreiding aanbieders voorschoolse educatie

Tot 2015 had de gemeente Venlo een subsidierelatie met slechts één kinderopvangorganisatie; Spring Kinderopvang. Spring verzorgde de peuteropvang en voorschoolse educatie in de stadsdelen Venlo, Blerick, Tegelen en Belfeld.

In 2015 hebben we contact gezocht met alle kinderopvangorganisaties in Venlo en kregen zij de mogelijkheid om zich te scholen op kosten van de gemeente, om zo te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen voor voorschoolse educatie. Het doel was om het aanbod van peuteropvang en voorschoolse educatie te vergroten, de toegankelijkheid te verhogen en ouders meer keuzevrijheid te bieden.

Vanaf 2020 zijn er 8 kinderopvangorganisaties in Venlo die voorschoolse educatie aanbieden, t.w.:

Spring Kinderopvang, Van Harte Kinderopvang. Beste 2.0 (bij IKC de Koperwiek), Stichting Kinderopvang Arcen Lomm Velden, Kinderdagverblijf Poemelke, Korein BV, Kindercentrum KOM.MIJN en Stichting Istia.

Onderdeel programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking

Het OAB maakt sinds 2019 deel uit van het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking.

Het uitgangspunt van dit programma is dat ieder kind recht heeft op optimale ontwikkelingskansen, ongeacht waar zijn of haar wieg staat. Elk kind in Venlo moet de ruimte en mogelijkheden krijgen om zijn/haar talenten te ontwikkelen, zonder gehinderd te worden door afkomst of de plek waar het opgroeit. Dit programma voor Venlose jongeren van 2 tot 20 jaar bestaat uit de 4 kernthema's: kansengelijkheid taal, onderwijsachterstanden, gezondheid en leefbaarheid.

Eind 2022 is daar ook de Rijke schooldag aan toegevoegd.

Subsidieregel en kwaliteitskader voorschoolse voorzieningen

Het college heeft in juni 2019 de subsidieregel en het kwaliteitskader voorschoolse voorzieningen (bijlage 1) vastgesteld. Dit is een subsidiestelsel voor peuteropvang en voorschoolse educatie op basis van 'geld volgt kind' met 2 verschillende tarieven: een tarief voor locaties met minder dan 50% doelgroep-peuters (peuters met een taal/ontwikkelingsachterstand) en een hoger tarief voor locaties met tenminste 50% doelgroep-peuters. De subsidieregel is in 2021 geactualiseerd, zie:

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR663941/1#:~:text=Het%20college%20kan%20aan%20de,voorschoolse%20educatie%20vanaf%20kalenderjaar%202022>

Speerpunten

De afgelopen periode 2019-2023 heeft binnen het OAB het accent gelegen op:

- o Het versterken van de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn van peuters van kinderopvang naar school;
- o Komen tot resultaatafspraken VVE;

- Vergroten van de ouderbetrokkenheid;
- Doorontwikkeling van schakelklassen naar taalklassen.

Deze speerpunten gelden ook voor de OAB periode 2024-2026!

3 DOELEN OAB 2024-2026 EN HOE DEZE TE REALISEREN

Het OAB maakt zoals vermeld in hoofdstuk 2 deel uit van het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking dat streeft naar optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen in de gemeente Venlo.

De stuurgroep van dat programma heeft in 2022 het Gelijke Kansen Venlo plan 2022-2025 vastgesteld.

In dit plan zijn de doelstellingen van het OAB opgenomen:

1. 100% van de doelgroep-peuters neemt deel aan voorschoolse educatie.
2. Een optimale doorgaande lijn van kinderopvang naar basisonderwijs en vervolgens naar het voortgezet onderwijs (op kind -en samenwerkingsniveau).
3. Warme overdracht van peuters van voorschool naar basisonderwijs.
4. Heldere afspraken over resultaten VVE in de voor en vroegschoolse periode vanaf 2 jaar t/m groep 2.
5. Tijdige signalering van (mogelijke) ontwikkelings-, onderwijs- en taalachterstanden en hierop anticiperen
6. Zoveel als mogelijk kinderen in het reguliere proces van VVE, basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
7. Op iedere voorschool en basisschool een gezamenlijk ouderbeleid, afgestemd op de populatie leerlingen en ouders. Ouderbetrokkenheid

Doel 1: Alle doelgroep-peuters nemen deel aan voorschoolse educatie

Toegang voorschoolse voorzieningen

Voorschoolse educatie is een ontwikkelingsstimulerend programma in de kinderopvang voor peuters vanaf 2,5 jaar met (een risico op) een (taal)achterstand. Voorschoolse educatie wordt aangeboden door hiertoe gecertificeerde kinderopvangorganisaties en is er op gericht om peuters zoveel mogelijk zonder taalachterstand in het basisonderwijs te laten starten.

In Venlo kunnen alle peuters al vanaf 2 jaar naar de peuteropvang voor 8 uur per week. Ouders betalen hiervoor een inkomensafhankelijke bijdrage. Peuters met een VVE-indicatie (doelgroep-peuters) gaan 8 uur extra per week. Voor deze extra uren hoeven ouders geen eigen bijdrage te betalen

ACTIE:

Gelet op de groei van het aantal gezinnen dat financiële problemen ondervindt wordt in de loop van 2024 onderzocht of het wenselijk en haalbaar is om de gezinnen met een bijstandsuitkering geen eigen bijdrage meer te laten betalen voor de peuteropvang.

Indicering

De indicering voor VVE (de VVE-indicatie) gebeurt door de jeugdgezondheidsdienst (JGZ). Als een kindje 18 maanden is kan het geïndiceerd worden voor voorschoolse educatie.

Ook op latere leeftijd, tot 4 jaar, kan een indicatie worden afgegeven.

Indicering voor VVE gebeurt op basis van een aantal risicofactoren. Deze risicofactoren zijn in 2019 door JGZ samen met de kinderopvangorganisaties en de gemeente vastgesteld:

- De verzorgende ouder spreekt geen Nederlands of het taalaanbod is voornamelijk een buitenlandse taal
- Het kind heeft een achterstand in de Nederlandse taal
- Ouders hebben beperkte taalvaardigheden
- Er is sprake van relatieve risico-indicatoren op een achterstand in de Nederlandse taal: functioneren kind (lichamelijk, cognitief, psychosociaal, gedrag), kwaliteit basiszorg, onderlinge steun opvoeder), beleving opvoeding en ouderschap, omgeving (omstandigheden, steun netwerk, opleidingsniveau ouders)

In praktijk blijkt dat de relatieve risico-indicatoren moeilijk zijn in te schatten en door jeugdarts of jeugdverpleegkundige soms verschillend worden beoordeeld. Ook kan de mening of wens van ouders een belangrijke rol spelen bij het al dan niet afgeven van een VVE-indicatie. Het komt daarnaast ook veelvuldig voor dat een kindje geïndiceerd wordt voor VVE, maar er eigenlijk dagopvang of buitenschoolse opvang nodig is vanwege sociaal-medische factoren.

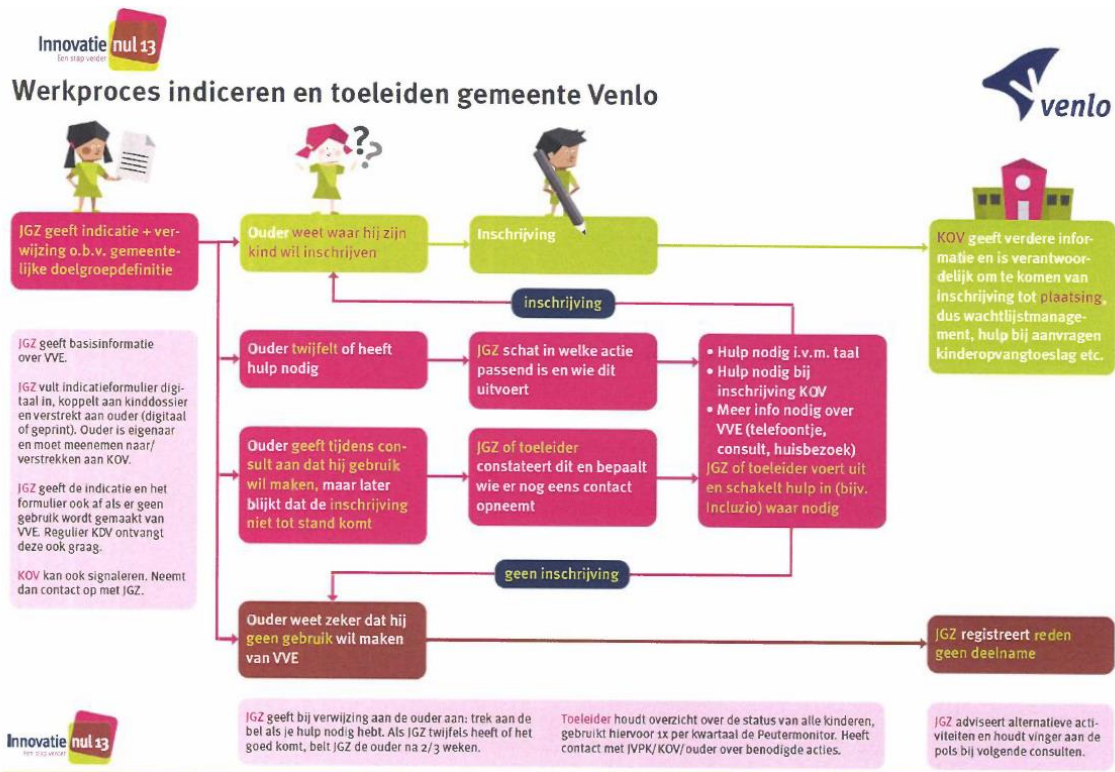
ACTIES:

1. In overleg met JGZ en de kinderopvang worden de criteria voor de VVE-indicatie herijkt en worden afspraken gemaakt over de rol van de ouders hierbij.
2. Daarnaast worden afspraken gemaakt over het jaarlijkse evalueren van de wijze van indicering, waarbij de vraag centraal staat of we zo de doelgroep bereiken die we voor ogen hebben.

Toeleiding

In 2022 is het proces van toeleiding met de partners opnieuw vastgelegd:

- JGZ vult het indicatieformulier in, koppelt het formulier aan het kind-dossier en verstrekt het formulier aan de ouder, digitaal of fysiek.
- JGZ informeert de ouder over VVE en de VVE-aanbieders in de omgeving
- De ouder is eigenaar van het formulier en neemt dat mee naar de kinderopvangorganisatie waar hij/zij het kindje wilt plaatsen.

ACTIES:

1. Het proces van toeleiding wordt verder geïmplementeerd
2. Er is een nieuwe folder over VVE gemaakt met vertalingen in het Pools, Arabisch, Turks en Engels. Deze folders worden op de consultatiebureaus aan ouders meegegeven om hen te informeren over VVE en het belang daarvan voor de ontwikkeling van hun kind.

Bereik

Om zicht te krijgen en te houden op het bereik van de voorschoolse voorzieningen is in 2019 de peutermonitor van Innovatienul13 geïmplementeerd. Dit web based systeem koppelt gegevens uit onze basisregistratie met data van GGD en kinderopvangorganisaties. Hierdoor weten we per kwartaal hoe groot de groep peuters in Venlo is, hoeveel van deze peuters een VVE-indicatie heeft, of ze een voorschool bezoeken en hoeveel uur en hoeveel peuters geen gebruik maken van voorschoolse educatie (non-bereik). Tot op heden is de GGD nog niet volledig aangesloten op de peutermonitor en is er nog geen goed zicht op het bereik en non-bereik.

Begin 2024 weten we van een groot deel van de peuters wat het bereik en non-bereik is en de reden dat ouders niet kiezen voor voorschoolse educatie. De GGD kan dan alle gegevens aanleveren van de peuters waarvan de ouders toestemming hebben verleend.

Op grond van de eerste voorlopige cijfers is de inschatting dat het bereik in Venlo op 75% ligt. Dit is in vergelijking met ander gemeenten laag. De meeste gemeenten hebben een bereik dat ligt tussen 80 en 90%.

ACTIE:

Op grond van de data van de peutermonitor worden samen met de partners passende acties genomen om te bereiken dat zoveel mogelijk doelgroep-peuters daadwerkelijk gebruik maken van voorschoolse educatie. Te denken valt aan een functionaris in dienst van de GGD die alle doelgroepkinderen volgt tot aan de plaatsing en o.a. huisbezoeken aflegt om ouders te motiveren om hun kind voorschoolse educatie te laten volgen.

Ook zal de samenwerking met de gastouderbureaus worden geïntensiveerd om ook de doelgroep-peuters die daar worden opgevangen voorschoolse educatie te bieden.

Doel 2: Een optimale doorgaande lijn van kinderopvang naar basisonderwijs

OAB plannen van koppels kinderopvang en basisschool

Voor de periode juli 2021 t/m december 2022 hebben de basisscholen samen met de samenwerkende kinderopvanglocaties subsidieaanvragen kunnen indienen voor de uitvoering van gezamenlijke plannen om de samenwerking te intensiveren en zo de doorgaande lijn voor peuters van voorschool naar school te versterken.

15 koppels hebben plannen ingediend en hiervoor subsidie ontvangen. De plannen betreffen o.a. gezamenlijke scholingen van pedagogisch medewerkers en leerkrachten, gezamenlijke activiteiten voor peuters en kleuters, aanschaf van lesprogramma's en materialen. Daarnaast hebben 3 kinderopvangorganisaties subsidie ontvangen voor scholing en training van pedagogisch medewerkers, inzet van groepshulpen en extra uren voor de warme overdracht van peuters naar de basisschool.

ACTIE:

Ook voor de komende jaren blijven we als gemeente gezamenlijke OAB plannen financieren. Dit blijkt een goed instrument voor intensivering van de samenwerking tussen kinderopvang en scholen, in het belang van het individuele kind.

Doorgaande leeslijn

Met het project boekstartcoach levert de bibliotheek een bijdrage aan de preventie van laaggeletterdheid in de gemeente Venlo en aan het bewustwordingsproces bij ouders van jonge kinderen en professionals van het belang van (voor)lezen en hun rol hierbij. De activiteiten binnen dit project sluiten aan bij de gemeentelijke aanpak laaggeletterdheid en de doelstellingen van het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking. De Boekstartcoaches informeren, adviseren en coachen ouders en professionals op het gebied van taalontwikkeling en -stimulering van (hun) jonge kinderen. De Boekstartcoaches zijn actief bij de consultatiebureaus en op de kinderopvanglocaties.

ACTIE:

Het project boekstartcoach is gestart in 2018 en wordt de komende jaren gecontinueerd. Momenteel werken 15 VVE-gecertificeerde kinderopvanglocaties met Boekstart en in komen daar tot 2027 nog 15 VVE-gecertificeerde locaties gefaseerd bij.

De lees-media consultants van de bibliotheek Venlo ondersteunen de leerkrachten in het basisonderwijs bij de uitvoering van het lees- en taalbeleid. Dit gebeurt o.a. door activiteiten op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid te faciliteren en uit te voeren. Zij richten zich primair op de basisscholen in de 5 geprioriteerde wijken Venlo-Noord, Vastenavondkamp, Klingerberg, Vossener en op de Heide, maar verzorgen ook activiteiten t.b.v. doelgroepkinderen op de overige scholen. Hun activiteiten worden afgestemd op de behoeften en de vragen van de scholen. Zij richten zich samen met de taalcoördinatoren binnen de kinderopvang en op de scholen, op een doorgaande leeslijn kinderopvang - primair onderwijs - voortgezet onderwijs.

ACTIE:

De inzet van de lees-mediaconsultanten wordt vanaf 2019 gesubsidieerd door de gemeente en wordt gedurende de jaren 2022 - 2026 voortgezet.

Doel 3: Warme overdracht van peuters van voorschool naar basisonderwijs

In 2016 is er een overdrachtsprotocol opgesteld samen met de partners en vervolgens geïmplementeerd bij de kinderopvangorganisaties en de scholen. Dit document is in 2020 geactualiseerd (bijlage 2). In praktijk blijkt dit document niet door alle organisaties te worden gebruikt door onbekendheid of andere interne procedures.

Daarnaast blijkt het op vele scholen niet bekend welke leerlingen die instromen in groep 1 doelgroep-peuters zijn/waren.

Bij de goede overdracht gaat het uitdrukkelijk ook om het informeren en adviseren over extra zorg en ondersteuning die gecontinueerd dan wel voortgezet moet worden.

ACTIE:

In 2024 wordt het gehele overdrachtsproces van voorschool naar school onder de loep genomen en worden met de betreffende partners nieuwe bindende afspraken gemaakt die bestuurlijk worden vastgesteld.

Doel 4: Heldere afspraken over resultaten VVE in de voor- en vroegschoolse periode vanaf 2 jaar t/m groep 2

Zoals vermeld in de inleiding is het een wettelijke plicht van gemeente en schoolbesturen om afspraken te maken over de resultaten van vroegschoolse educatie.

In 2019 zijn deze afspraken gemaakt, voorafgegaan door resultaatafspraken over de voorschoolse educatie. Deze resultaatafspraken blijven ook de komende jaren van kracht.

Resultaatafspraken voorschoolse educatie:

80% van de VVE-geïndiceerde kinderen die minimaal 15 maanden peuteraanbod met voorschoolse educatie hebben gevolgd:

- Zijn minimaal gemiddeld gegroeid als er geen sprake is van achterstand op

- o het 1e meetmoment
- o Zijn meer dan gemiddeld gegroeid als er op het 1e meetmoment een achterstand van meer dan 4 maanden geconstateerd is.

Resultaatafspraken vroegschoolse educatie:.

80% van de VVE-geïndiceerde kinderen bij overgang naar groep 3:

- o Zijn minimaal gemiddeld gegroeid als er geen sprake is van een achterstand bij aanvang groep 1 (1e meetmoment).
- o Zijn meer dan gemiddeld gegroeid als er op het eerste meetmoment een achterstand van meer dan 4-6 maanden geconstateerd is.

De afgelopen drie schooljaren heeft BCO Onderwijsadvies de resultaten van VVE gemeten op basis van de aangeleverde gegevens van de kinderopvangorganisaties en scholen. De rapportages geven echter nog geen goed beeld van de opbrengsten van VVE .

De gegevens zijn niet representatief omdat niet alle organisaties data hebben aangeleverd en daarnaast hebben we te maken gehad met de corona-periode waarin nauwelijks VVE is aangeboden.

In het voorjaar 2023 hebben de kinderopvangorganisaties en de scholen hun eigen rapportages over schooljaar 2021-2022 ontvangen. Ook zijn er op verzoek rapportages opgesteld voor koppels van kinderopvang en scholen en voor een aantal locaties van Spring Kinderopvang gezamenlijk.

De komende tijd gaan de organisaties met elkaar in gesprek over de resultaten en worden ervaringen gedeeld.

ACTIE:

Er is een werkgroep Resultaatafspraken VVE opgericht die vanaf medio 2023 het bespreken van de rapporten organiseert onder regie van de gemeente. Hierbij worden good practices met elkaar gedeeld en knelpunten besproken. Dit moet uitgroeien tot een leergemeenschap VVE.

Doel 5: Tijdige signalering van (mogelijke)ontwikkelings-, onderwijs- en taalachterstanden en hierop anticiperen

Voor een goede ontwikkeling van een kind en de bevordering van gelijke kansen is het van belang dat tijdig gesignaleerd wordt dat er sprake is van een ontwikkelings-, onderwijs- en/of taalachterstand. Alleen dan kan tijdig passende begeleiding of hulp worden ingezet. Door het verbeteren van het proces van indicering en toeleiding en het maximaleren van het bereik van de voorschoolse voorzieningen (doel 1: alle doelgroep-peuters nemen deel aan voorschoolse educatie)

wordt de samenwerking tussen JGZ, kinderopvang en ouders intensiever. Hierdoor kunnen ook andere vormen van hulp of ondersteuning, buiten VVE, tijdig worden ingezet.

Eén van de instrumenten om tijdig te anticiperen op onderwijsachterstanden, m.n. op taalachterstanden, is de taalklas.

In Venlo bestonden tot schooljaar 2021-2022 in totaal 11 schakelklassen die bestemd waren voor leerlingen die de Nederlandse taal niet spreken (NT2 leerlingen). Vanaf het schooljaar 2021-2022 worden deze schakelklassen doorontwikkeld naar taalklassen die toegankelijk zijn voor alle leerlingen die de

Nederlandse taal niet beheersen of een taalachterstand hebben. De Venlose onderwijsbesturen kiezen voor deeltijdtaakklassen. Leerlingen zitten een aantal dagen of dagdelen per week in een taalklas en daarnaast ook in hun reguliere groep. Zo krijgen zij intensief taalonderwijs en verbeteren daarnaast ook hun taalvaardigheden door het volgen van de reguliere lessen en de omgang met klasgenoten.

ACTIES:

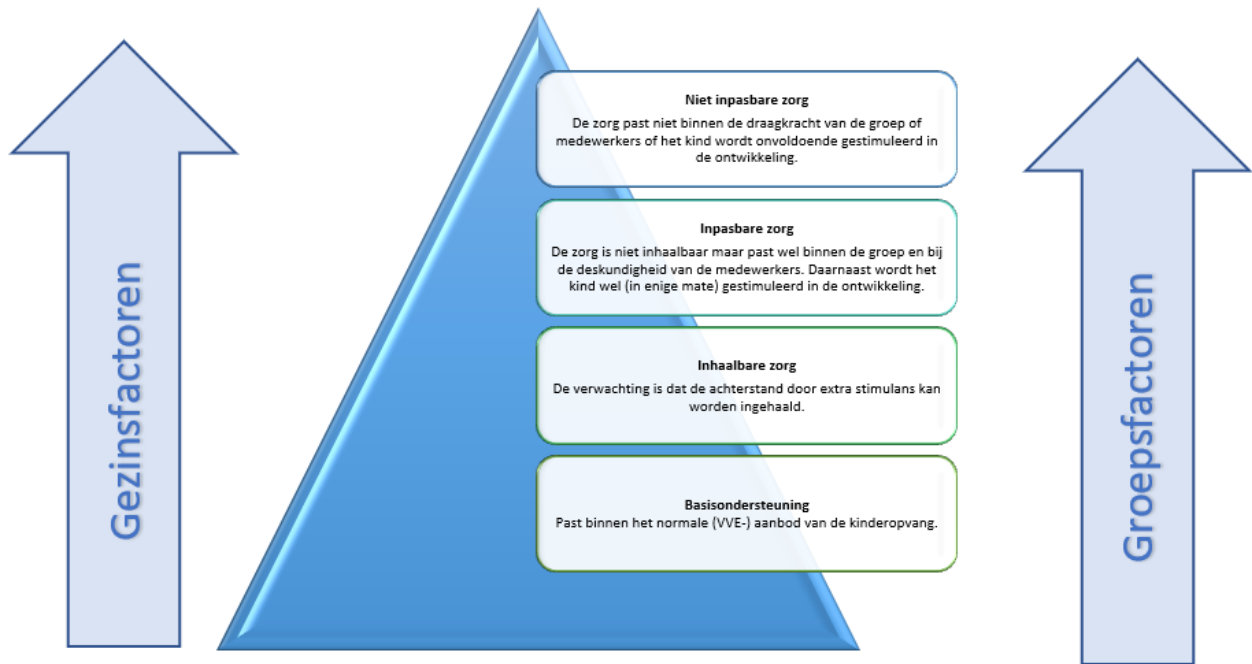
1. Deze taakklassen worden de komende jaren gecontinueerd en het aantal wordt eventueel nog uitgebreid. Er is voor de komende schooljaren aanvullende gemeentelijke subsidie verleend voor uitbreiding van de formatie zodat meer leerlingen extra taalondersteuning krijgen en leerkrachten extra geschoold kunnen worden op het gebied van taalonderwijs.
2. Daarnaast worden binnen het kernthema kansengelijkheid taal van het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking onder leiding van de projectleider activiteiten georganiseerd om te komen tot een doorgaande lijn lees- en taalontwikkeling van 0 tot 18 jaar. Dit moet gerealiseerd worden door de volgende subdoelen:
 - Op alle kinderopvangorganisaties en basisscholen is een taalcontactpersoon.
 - Leerlingen behalen minimaal 1F taal- en leesniveau in het basisonderwijs.
 - Het taalonderwijs is op orde en afgestemd op de doelgroep.

Doel 6: Zoveel mogelijk kinderen in het reguliere proces van VVE

Bij het ondersteunen van kinderen met extra ondersteuningsbehoeften is het van belang dat het kind de gevraagde ondersteuning geboden krijgt binnen de groep, passend bij het aanbod en de mogelijkheden van de groep.

Er zijn drie uitgangspunten:

- o inhaalbare achterstand = ondersteuning die de kinderopvang zelf kan aanbieden;
- o inpasbare ondersteuningsbehoefte = externe ondersteuning in de kinderopvang;
- o niet-inhaalbare achterstand en niet-inpasbaar ondersteuningsbehoefte = externe ondersteuning.

Passende kinderopvang binnen de voorschoolse educatie: peuteropvang+

In Venlo zijn er relatief veel peutergroepen met een hoog percentage doelgroeppeuters die extra zorg nodig hebben. In de praktijk blijkt dat extra inzet van professionals noodzakelijk is om het basisaanbod VVE te kunnen aanbieden en daarnaast ook extra zorg te kunnen bieden aan een aantal peuters.

ACTIE:

In samenwerking met de kinderopvangorganisaties wordt de komende jaren onderzocht hoe inpasbare zorg in de vorm van peuteropvang+ het beste georganiseerd kan worden.

Hierover is reeds het overleg met Spring Kinderopvang opgestart. Hierbij zullen ook de andere aanbieders van VVE worden betrokken

Doel 7: Op iedere voorschool en basisschool een gezamenlijk ouderbeleid, afgestemd op de populatie leerlingen en ouders

In het eerder genoemde plan Gelijke kansen 2022-2025 is opgenomen dat iedere voorschool en basisschool een gezamenlijk ouderbeleid heeft dat is afgestemd op de populatie leerlingen en ouders.

In 2018 is al een notitie opgesteld samen met de kinderopvangorganisaties en de vertegenwoordigers van het basisonderwijs (zie bijlage 3) waarin ouderbetrokkenheid is gedefinieerd en de uitgangspunten zijn vastgesteld.

Dit is een thema dat het komende jaren meer aandacht vraagt. Een goed ouderbeleid is immers onontbeerlijk voor het realiseren van kansengelijkheid en het bestrijden onderwijsachterstanden.

ACTIES:

Samen met de partners worden de volgende acties ondernomen:

1. Analyses van de ouderpopulatie per locatie kinderopvang en school, waarbij ook het signaleren van mogelijke armoedeproblematiek en laaggeletterdheid aandacht krijgt. Hierbij worden bestaande Initiatieven die al tot goede resultaten hebben geleid verder uitgebreid naar andere locaties.
2. Deskundigheidsbevordering van professionals; trainingen, studiedagen en leergemeenschappen.
3. Maken van resultaatafspraken over ouderbetrokkenheid en de monitoring daarvan.

4 RELATIES MET ANDERE BELEIDSTERREINEN EN SAMENWERKING

De gemeente Venlo werkt binnen het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking nauw samen met allerlei partners om kansengelijkheid te realiseren voor alle kinderen van 2 tot 20 jaar. Daarnaast is er ook veel aandacht voor preventie en de groep jongeren tot 23 jaar. Voorbeelden hiervan zijn het project Kansrijke Start en de aanpak voortijdige schoolverlaters.

Afstemming van het OAB binnen de basisscholen vindt plaats met de projectleiders van het programma Gelijke kansen door duurzame samenwerking, het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en de Rijke schooldag.

Als de stimuleringsprogramma's NPO en Rijke schooldag eindigen zullen de activiteiten die goede resultaten hebben opgeleverd zoveel mogelijk worden gecontinueerd vanuit het OAB budget.

Te denken valt o.a. aan het zomerprogramma voor peuters en leerlingen van de basisscholen.

OAB heeft relaties met de volgende beleidsterreinen:

- o Passend onderwijs: samenwerking met het samenwerkingsverband en de scholen bij het zoeken naar een passende onderwijsplek voor individuele leerlingen.
- o Preventief jeugdbeleid/jeugdhulp: taken op het gebied van gezond en veilig opgroeien en opvoeden van jeugdigen en passende kinderopvang.
- o Taal en laaggeletterdheid: gezamenlijke inzet op bestrijding van laaggeletterdheid bij ouders.
- o Armoedebestrijding en preventieve schuldhulp: financiële drempels voor VVE verlagen en toeleiden van ouders in schuldhulpverlening naar VVE.

Een duidelijke verbinding tussen OAB en het armoedebeleid is de financiële bijdrage door de gemeente Venlo aan het Jeugdeducatiefonds. Dit fonds helpt de ontwikkelingskansen te vergroten van kinderen die opgroeien vanuit armoede. Onderwijsachterstanden en armoede hebben een relatie met elkaar en zorgen voor kansengelijkheid binnen het onderwijs.

Het Jeugdeducatiefonds werkt met gecertificeerde scholen die aan de volgende criteria voldoen:

- meer dan 50% van de leerlingenpopulatie groeit op in armoede (inkomen onder de 150% van het minimum),
- de school is niet als zwak beoordeeld door de Inspectie van het Onderwijs,
- de school is bereid mee te doen aan de door het JEF georganiseerde intervisiebijeenkomsten met andere scholen en
- de school dient zowel aanvragen in voor een individueel kind als voor groepen kinderen.

Het Jeugdeducatiefonds ontvangt sinds 2020 subsidie van de gemeente Venlo. Deze subsidie is vanaf schooljaar 2022-2023 opgehoogd zodat maximaal 17 scholen gecertificeerd kunnen worden. De gemeentelijke subsidie is verleend t/m schooljaar 2026-2027.

5 WERKAGENDA

Jaarlijks wordt in samenwerking met de partners de werkagenda samengesteld voor het betreffende kalenderjaar. In aparte themagroepen met vertegenwoordigers van de betreffende partners worden de verschillende onderwerpen en acties voorbereid. Per thema wordt vooraf gezamenlijk bepaald welke partner de regie neemt.

Wat?	Wie?	2024	2025	2026
Jaarlijks bespreken in LEA: voorkomen van segregatie, het bevorderen van integratie en het bestrijden van onderwijsachterstanden, inschrijvings- en toelatingsprocedures en het komen tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen	Gemeente en onderwijsbestuurders	X	X	X
Wijziging subsidieregel en kwaliteitskader voorschoolse voorzieningen en evt. jaarlijkse aanpassing	Gemeente	X	X	X
Herijking indicatoren VVE-indicatie	Gemeente, JGZ en kinderopvang	X		
Jaarlijkse evaluatie indicering VVE	Gemeente, JGZ en kinderopvang	X	X	X
Implementatie proces van toeleiding	Gemeente, JGZ en kinderopvang	X		
Nieuwe folder VVE	Gemeente			
Bereik en non-bereik doelgroep-peuters per kwartaal in beeld middels peutermonitor en hierop acties ondernemen	JGZ, Gemeente	X	X	X
Continuering subsidiëring OAB plannen koppels kinderopvang en basisschool	Gemeente en koppels kinderopvang en basisschool	X	X	X
Continuering boekstart en jaarlijkse evaluatie	Bibliotheek, JGZ, kinderopvang en	X	X	X

opbrengsten	gemeente			
Continuering inzet lees-mediaconsulenten in de speerpuntwijken en jaarlijkse evaluatie opbrengsten	Bibliotheek, scholen en gemeente	X	X	X
Onderzoek naar verloop overdrachtsproces van voorschool naar school, maken nieuwe bindende afspraken en jaarlijkse evaluatie	Gemeente, kinderopvang en scholen	X	X	X
Organiseren bijeenkomsten over resultaten VVE op basis van de locatierapporten	Werkgroep resultaatafspraken	X	X	X
Continuering Taalklassen en doorontwikkeling	Gemeente, projectleider kansengelijkheid taal en scholen,	X	X	X
Opstart Peuteropvang+ voorzieningen en jaarlijkse evaluatie	Gemeente en kinderopvang	X	X	X
Komen tot gezamenlijk ouderbeleid door analyse ouderpopulatie, deskundigheidsbevordering en resultaatafspraken	Gemeente, kinderopvang en scholen	X	X	X

6 BIJLAGEN

BIJLAGE 1 Kwaliteitskader voorschoolse voorzieningen gemeente Venlo

Dit Kwaliteitskader is gekoppeld aan de subsidieregeling Voorschoolse voorzieningen gemeente Venlo: een kindgebonden gemeentelijke financiering voor peuters die gebruik maken van een door de gemeente Venlo erkende voorschoolse voorziening uitgevoerd onder de Wet kinderopvang.

- Doel:** Het doel van dit kwaliteitskader is:
- Eén kwaliteitsstandaard in Venlo voor peuteropvang en voorschoolse educatie.
 - Duidelijkheid naar ouders/verzorgers over de wijze waarop peuteropvang en voorschoolse educatie in Venlo zijn georganiseerd.
 - Duidelijke kwaliteitseisen voor aanbieders van peuteropvang die voor gemeentelijke subsidie in aanmerking wensen te komen.
- Looptijd:** Dit kwaliteitskader geldt vanaf 01-08-2019.
Ieder jaar vindt een evaluatie plaats aangaande de hieronder beschreven voorwaarden en worden deze eventueel aangepast op basis van gewijzigde wetgeving en/of andere ontwikkelingen.
- Toetsing:** De GGD houdt toezicht op de uitvoering van peuteropvang en voorschoolse educatie op basis van de Wet kinderopvang en het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie en adviseert de gemeente Venlo over al dan niet handhaven. Ook toetst de GGD op de naleving van dit kwaliteitskader.

Nr.	Omschrijving
1	<u>Wet- en regelgeving</u> De aanbieder van peuteropvang moet voldoen aan de wettelijke eisen volgens: <ul style="list-style-type: none">• De Wet Kinderopvang• De Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang• Het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie
2	<u>Peuteropvang</u> Peuteropvang is een kortdurende, laagdrempelige voorziening voor peuters van 2 - 4 jaar woonachtig in de gemeente Venlo, voor 8 uur per week, verdeeld over ten minste 2 dagdelen gedurende 40 weken per jaar. <ul style="list-style-type: none">• Peuteropvang is een voorziening waar peuters, in groepsverband (horizontale groepen), in hun ontwikkeling gestimuleerd worden door middel van spel en gerichte activiteiten (spelen, ontmoeten, ontwikkelen).• Er is zoveel mogelijk sprake van gemengde groepen: kinderen met en zonder vve-indicatie en wel of niet vallend onder de kinderopvangtoeslag spelen en ontwikkelen zich gezamenlijk in een groep. Alleen wanneer de aanbieder kan aantonen dat dit niet te realiseren is, kan hiervan afgeweken worden met instemming van de gemeente.• De aanbieder van peuteropvang wisselt ervaringen uit met ouders over hun kinderen en biedt ouders ondersteuning bij opvoed- en ontwikkelingsvragen.• De aanbieder van peuteropvang heeft een vroegtijdige signaleringsfunctie. De aanbieder werkt dan ook samen met andere organisaties zoals Jeugdgezondheidszorg, zorgaanbieders en basisscholen om ervoor te zorgen dat iedere peuter, indien nodig, passende aanvullende begeleiding en zorg krijgt

	<p>aangeboden, dan wel dat er een goede overdracht plaatsvindt naar een andere (voorschoolse) voorziening of het onderwijs.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De aanbieder van peuteropvang neemt deel aan het leesbevorderingsprogramma BoekStart in de kinderopvang. • De aanbieder van peuteropvang werkt volgens het 'overdrachtsprotocol voorschoolse voorziening naar basisschool binnen de gemeente Venlo'. • De aanbieder van peuteropvang werkt met een kind-volgsysteem om het welbevinden en de ontwikkeling van peuters op de verschillende gebieden te monitoren. • De aanbieder van peuteropvang hanteert een systeem om de eigen kwaliteit te evalueren, te verbeteren en te waarborgen. • De aanbieder van peuteropvang werkt opbrengst- en doelgericht.
2	<p><u>Voorschoolse educatie</u></p> <p>Voor peuters van 2 – 4 jaar woonachtig in de gemeente Venlo die risico lopen op een ontwikkelingsachterstand is er een aanbod van gemiddeld 16 uur per week, verdeeld over minimaal 3 dagdelen, gedurende minimaal 40 weken per jaar.</p> <p>Deze peuters moeten vanaf 2,5 jaar tot 4 jaar een aanbod krijgen van in totaal 960 uur.</p> <p>Deze peuters die voldoen aan de gemeentelijke definitie doelgroepkinderen komen in aanmerking voor het aanvullend aanbod voorschoolse educatie. De Jeugdgezondheidszorg (JGZ) kan het risico op onderwijsachterstand al in een vroeg stadium inschatten omdat zij de kinderen volgen vanaf de eerste levensweken. JGZ geeft een VVE-indicatie af indien een peuter tot de doelgroep behoort. Soms blijkt pas op de peuteropvang dat een ontwikkelings- of taalachterstand heeft. In dat geval legt de voorschoolse organisatie dit ter toetsing voor aan JGZ.</p>
4	<p><u>Samenwerking voor- en vroegschool</u></p> <p>Er is een actueel clusterplan waarin de samenwerking tussen de peuteropvang-aanbieder en de school staat beschreven.</p> <p>In dat clusterplan zijn tenminste afspraken gemaakt over de volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezamenlijk pedagogisch klimaat • Gedeelde visie ten aanzien van ontwikkelen en leren voor 2-6 jarigen • Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn • Zorgstructuur 2-6 jarigen (intern en extern) • Gezamenlijk ouderbeleid • Gezamenlijke resultaatafspraken • Gezamenlijk kwaliteitsbeleid <p>De aanbieder van peuteropvang die niet in een onderwijslocatie gehuisvest is, werkt ook samen met een of meerdere scholen, waarbij de samenwerkingsafspraken zijn opgenomen in een (pedagogisch-educatief) plan.</p>
5	<p><u>Monitoring:</u></p> <p>De aanbieder van peuteropvang verstrekt op aanvraag cijfermatige en inhoudelijke gegevens ten behoeve van monitoring door de gemeente, de Inspectie van het Onderwijs en organisaties die als opdrachtnemer van de gemeente optreden.</p> <p>Hierover worden nog concrete afspraken gemaakt en wordt gehandeld op basis van de Algemene Verordening Gegevensverwerking (AVG).</p>

BIJLAGE 2: OVERDRACHTSPROTOCOL VOORSCHOOLSE VOORZIENING NAAR BASISSCHOOL GEMEENTE VENLO

De inleiding

Dit overdrachtsprotocol is een geactualiseerde versie van het overdrachtsprotocol dat in januari 2016 is vastgesteld in het bestuurlijk overleg Onderwijsachterstandenbeleid. Het beschrijft de basisafspraken die gelden voor de overdracht van kind-gegevens van voorschool naar school.

Dit overdrachtsprotocol heeft tot doel om de doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen te borgen in de overgang van voorschool naar basisschool.

Het werkingsgebied van het protocol

Het protocol is van toepassing op alle kinderopvangorganisaties die een door de gemeente Venlo gesubsidieerd aanbod peuteropvang en voorschoolse educatie aanbieden en alle basisscholen in Venlo.

Het streven is om de overdracht van voorschool naar basisschool in geheel Venlo op een gelijke wijze te laten verlopen. Daarom worden ook alle overige kinderopvangorganisaties in Venlo gestimuleerd om ook volgens dit protocol te gaan werken. De gemeente neemt hiertoe het initiatief.

Het 'overdrachtsformulier voorschoolse voorziening naar basisschool binnen de gemeente Venlo' is onderdeel van dit overdrachtsprotocol.

Het gebruik van het protocol en het overdrachtsformulier

Het protocol met formulier wordt gebruikt bij:

- De overgang van de peuter naar een basisschool.
- De overgang van de peuter naar een school voor speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs.

Bezoekt een peuter twee verschillende organisaties van voorschoolse opvang (peuteropvang en dagopvang), dan volgen beide organisaties ieder afzonderlijk het protocol. Dus iedere organisatie vult een overdrachtsformulier in.

De functie van de overdracht

De overdracht is een instrument om belangrijke informatie over de ontwikkeling van de peuter op beknopte en eenduidige wijze over te dragen van de voorschoolse opvang naar de basisschool waar de peuter naar toe gaat. De overdracht heeft een belangrijke functie in de doorgaande lijn en de afstemming tussen de voor- en vroegschool.

De overdracht geeft een samenvatting van de gegevens uit observaties en ervaringen met het kind.

Het overdrachtdossier bestaat uit het overdrachtsformulier en bijgevoegde rapportages die op het formulier staan vermeld.

Het overdrachtsformulier

Voor een zorgvuldige overdracht, binnen het kader van de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG), maakt het overdrachtsformulier deel uit van dit protocol. Het protocol beschrijft de afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot het handelen van de betrokkenen.

Met het overdrachtsformulier geeft de ouder toestemming voor de overdracht van de gegevens.

Wanneer in dit protocol gesproken wordt over ouders, worden de wettelijke vertegenwoordigers van de peuter bedoeld.

De term voorschoolse opvang staat voor peuteropvang en kinderdagopvang.

De informatievertrekking aan ouders door de voorschoolse voorziening

- De voorschoolse opvang informeert de ouders mondeling bij inschrijving en/of plaatsing over de afspraak dat voor alle kinderen in Venlo bij de overgang naar het basisonderwijs een overdracht plaats vindt en dat zij daarvoor toestemming geven middels het overdrachtsformulier.
- De overdrachtsprocedure is onderdeel van de afspraken op de voorschoolse voorziening over signalering van ontwikkelingsproblemen bij kinderen en het bespreken van deze problemen met de ouders. Het mag niet zo zijn dat ouders pas bij het vertrek van hun kind naar de basisschool geconfronteerd worden met gegevens over problemen in de ontwikkeling van hun kind, die al eerder gesignaleerd zijn.
- Ouders kunnen altijd het formulier en de bijlagen inzien.
- Ouders kunnen altijd om een gesprek vragen.
- Het overdrachtsprotocol ligt ter inzage op de voorschoolse voorziening en de basisschool.

De aard van de gegevens

- In het overdrachtsformulier staan, in de vorm van bijlagen bij het formulier, feitelijke achtergrondgegevens en aspecten van de ontwikkeling van de peuter, die relevant zijn om over te dragen naar het basisonderwijs.
- De overdracht kan aangevuld worden met een plan van aanpak, een advies voor de basisschool en een verslag met- of opmerkingen van de ouders. De bijlagen worden vermeld op het overdrachtsformulier
- De ouders tekenen ook voor de overdracht van de bijlagen.

De registratie van gegevens

- De registratie van gegevens vindt plaats met behulp van een overdrachtsformulier met bijlagen. De bijlagen worden ingevuld door de pedagogisch medewerker van de voorschoolse opvang.
- Het formulier wordt door de pedagogisch medewerker ingevuld wanneer het kind uiterlijk 3 jaar en 10 maanden is of ten minste 6 weken voor de zomervakantie, ingeval het kind na de zomervakantie start op de basisschool.

- Bij het invullen van de bijlagen gaat het om het beeld dat gedurende een langere periode van de peuter is verkregen door meerdere objectieve observaties. Het is geen beoordeling en geen momentopname.
Het formulier kan alleen dan ingevuld worden als de pedagogisch medewerker voldoende inzicht in de kenmerken van de peuter heeft.

Het oudergesprek

De pedagogisch medewerker bespreekt het ingevulde formulier en de bijlagen met de ouders.

- Na het gesprek en inzage in de geregistreerde gegevens ondertekent de ouder om toestemming te geven voor de overdracht.
- Het originele overdrachtsformulier met bijlagen wordt door de voorschool overgedragen aan de basisschool. De ouders ontvangen hiervan een kopie.
- De pedagogisch medewerker bewaart één kopie (voorzien van handtekening) in het peuterdossier tot het moment dat de peuter start op de basisschool.
- De ouders kunnen bezwaar maken tegen het overdragen van de overdrachtsgegevens van hun kind. Zij plaatsen dan geen handtekening. De ouders beslissen of de overdracht wel of niet plaatsvindt.

De basisschool

- De school verwijst in de schoolgids naar het overdrachtsprotocol.
- De school vraagt bij inschrijving, schriftelijk toestemming aan de ouders, om voorafgaande aan de start op de basisschool informatie op te vragen bij de betreffende voorschool.
- De pedagogisch medewerker van de voorschool bezorgt het overdrachtsformulier met bijlagen op de basisschool. Dit gebeurt tenminste 6 weken voordat het kind op de basisschool start of uiterlijk 6 weken voor de zomervakantie, indien het kind na de zomervakantie start.
In specifieke situaties kan er van bovenstaande termijn afgeweken worden, omdat er al in een vroegtijdig stadium overleg is tussen voorschoolse voorziening en school, daar waar specifieke zorg nodig is omtrent het te volgen plaatsingstraject naar de basisschool.
- De basisschool controleert of het overdrachtsformulier door de ouder(s) ondertekend is.
- Indien de school geen overdrachtsformulier met bijlagen heeft ontvangen, informeert de school bij de ouders naar de reden.
- De inhoud van het overdrachtsformulier wordt besproken in het eerste gesprek dat de leerkracht met de ouders heeft.
- Indien de leerkracht vragen heeft over de gegevens van de overdracht, kan deze contact opnemen met de ouders.
- Het protocol ligt ter inzage op de voorschoolse opvang en de basisschool.

Warme overdracht

- Overdracht van kinderen waarbij een probleem is gesignaleerd of waar extra hulp nodig is, gebeurt altijd mondeling, zodat het plan van aanpak of extra hulp ook op de basisschool voortgezet kan worden.
- Het is wenselijk dat de ouders worden uitgenodigd om bij dit gesprek aanwezig te zijn.
- Het overdrachtsformulier vormt de leidraad van het gesprek tussen voorschoolse opvang, basisschool en ouders.
- Indien ouders geen toestemming gaven voor overdracht, vindt er geen overdrachtsgesprek plaats.

Beveiliging en bewaartermijn

- De overdrachtsgegevens worden bewaard volgens de regels van de AVG.
- De basisschool is niet bevoegd om wijzigingen aan te brengen op het overdrachtsformulier en de bijlagen.
- De basisschool neemt de overdrachtsgegevens in haar eigen leerlingvolgsysteem op. Hiervoor gelden dezelfde regels voor vernietiging als voor de overige registratie van leerling-gegevens op de basisschool volgens de AVG.
- De gegevens van de overdracht worden na toestemming van de ouders met andere belanghebbenden besproken, indien het belang van het kind daarmee gediend is.

Evaluatie overdrachtsprotocol

- Jaarlijks wordt dit overdrachtsprotocol door alle betrokken organisaties geëvalueerd en indien noodzakelijk bijgesteld.

Bijlage

OVERDRACHTSFOMULIER VOORSCHOOLSE VOORZIENING NAAR BASSISCHOOL BINNEN DE GEMEENTE VENLO

Bestemd voor:

Verantwoordelijk persoon/ouder	
Toekomstige basisschool	
Voorschoolse voorziening	

Gegevens kind

Roepnaam	
Achternaam	
Geboortedatum	
Moedertaal / thuistaal	
Is er sprake van een VVE- indicatie?	
Indien ja: dan volgt warme overdracht.	
Indien nee: Is warme overdracht wenselijk?	

Gegevens voorschoolse opvang

Het VVE-programma waarmee gewerkt wordt	
Datum waarop het kind is ingestroomd	
Datum waarop het kind uitstroomt	

Gegevens contactpersoon voorschool

Contactpersoon	
Telefoonnummer contactpersoon	
E-mail adres van de opsteller	
Datum waarop dit formulier is ingevuld	

Observatiegegevens

Datum aanvang observatieperiode	
Datum einde observatieperiode	
Datum waarop de gegevens zijn ingevuld	

Bijlage(n) bij het formulier overdracht en observatiegegevens

- rapportage van het kind-volgsysteem
- rapportage van GGD
- rapportage van een audiologisch centrum
- overige rapportages

Akkoordverklaring en ondertekening door verantwoordelijke personen

Ondergetekende, verantwoordelijk persoon van het kind, geeft toestemming tot overdracht van dit formulier, en de hierboven genoemde en bij dit formulier behorende bijlage(n) aan de toekomstige basisschool.

Datum:

Handtekening verantwoordelijk persoon:

BIJLAGE 3 Notitie *ouderbetrokkenheid*

Vastgesteld door Werkgroep VVE op 4 oktober 2018

VVE-partners Venlo

Gemeente, peutergroepen (kinderopvang), onderwijs en GGD/JGZ hechten veel belang aan een nauw contact en een goede samenwerking tussen ouders, personeel en kinderen. Ouderbetrokkenheid is gericht op de samenwerking tussen partners en ouders; het beoogt een betere afgestemde samenwerking

Ouderbetrokkenheid is van groot belang bij de voorschoolse instellingen en bij het basisonderwijs, zowel voor een goede schoolloopbaan van het kind, als voor het goed kunnen functioneren van de organisatie. Ouders kunnen op verschillende manieren betrokken zijn bij een peutergroep of op school. De onderwijsraad maakt een onderscheid in **ouderparticipatie** en **ouderbetrokkenheid**. **Ouderparticipatie** heeft te maken met het meedoen met allerlei soorten activiteiten en overleggen bij de peutergroepen of op school. Dat meedoen gebeurt op **vrijwillige basis**. Ouderparticipatie wordt in hedendaagse literatuur ook wel **educatief partnerschap** genoemd, waarbij het kennen van de doelgroep net als bij ouderbetrokkenheid een belangrijke voorwaarde is om goed partnerschap te realiseren.

Ouderbetrokkenheid is in tegenstelling tot ouderparticipatie niet vrijblijvend, maar een gelijkwaardige samenwerking tussen ouders en (VVE) partners waarin ouders en partners vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan de ontwikkeling van het kind.

Ouderbetrokkenheid bestaat uit gezamenlijke afspraken maken en het thuis meedoen met ontwikkelingsstimulerende activiteiten door (VVE) ouders.

Ouderbetrokkenheid is ook dat pedagogisch medewerkers/ leerkrachten samen met ouders in gesprek zijn over de ontwikkeling en het leren van het kind. Bij ouderbetrokkenheid kunnen dus wederzijdse afspraken worden gemaakt.

Volgens diverse onderzoeken is duidelijk geworden dat ouderbetrokkenheid thuis zorgt voor een betere start in het onderwijs en nog steeds invloedrijk is aan het einde van de basisschool.

Met name ouders van kinderen met een VVE-indicatie worden extra gestimuleerd om mee te doen. Bij ouderbetrokkenheid thuis moet gedacht worden aan: Het bieden van een ondersteunend en stimulerend gezinsklimaat, waarbij het bij jonge kinderen tevens gaat om een thuis, met een breed scala op aan leren gerelateerde activiteiten zoals: lezen, bibliotheekbezoek, spelonderwijs bezig zijn, in gesprek zijn en samen liedjes zingen.

Ieder kind heeft recht op een goede samenwerking tussen de VVE-partners en de ouders.

Bij de VVE-aanpak is de aanpak laaggeletterdheid van ouders ook een project dat kansen biedt. Voor de bewustwording en aanpak laaggeletterde ouders is in de gemeente Venlo een taalbondgenootschap gesloten t.a.v. de samenwerking tussen gemeente, GGD/JGZ,

kinderopvang, onderwijs, bibliotheek, volksuniversiteit en vrijwilligersorganisaties zoals Groen Licht (taallessen Zuidstroom).

In het toezichtkader VVE-inspectie onderdeel B Ouderbeleid: B1 t/m B7 de vragen/ de criteria die door de inspectie van Onderwijs worden gebruikt bij het toezicht.
(zie bijlage)

Bij de uitgangspunten zoals hieronder opgesomd de verwijzing naar het betreffende nummer:

Uitgangspunten ouderbetrokkenheid:

1. Alle gezinnen/ ouders zijn welkom. B1, B2, B3, B4, B5, B6, B7
Gezinnen/ ouders zijn actief betrokken bij de organisaties: kinderopvang/peuterwerk en onderwijs. Ouders voelen zich welkom, gewaardeerd en verbonden met elkaar, met het personeel en met wat de kinderen doen en leren in de organisaties.
De organisaties kennen hun ouders en weten wat ze nodig hebben om mee te doen.
2. Effectief communiceren. B2, B3, B7
Ouders en (VVE) partners hebben de plicht regelmatig, op basis van gelijkwaardigheid, met elkaar te communiceren over de ontwikkeling van de kinderen. De organisaties spannen zich in om ouders te ondersteunen en aan te sluiten bij hun ondersteuningsbehoefte. Bij de intake, de aanmelding bij kinderopvang en onderwijs wordt in kaart gebracht welke ondersteuning ouders nodig hebben om mee te kunnen doen. En specifiek het wel of niet Nederlands kunnen spreken en/of lezen.
3. Ondersteuning resultaten. B4, B6, B7
Ouders en VVE-partners werken voortdurend samen om een gezonde ontwikkeling en het leren van kinderen te ondersteunen, zowel thuis als bij kinderopvang/peutergroep als op school. Hiertoe stellen ouders, voorschoolse organisaties, school en bibliotheek elkaar in de gelegenheid hun kennis en vaardigheden uit te breiden.
4. Opkomen voor ieder kind. B4, B5, B6
Ouders worden gestimuleerd op te komen voor hun eigen kinderen en voor de kinderen van anderen, zodat alle kinderen eerlijk worden behandeld en gelijke kansen krijgen voor optimaal succes.
5. Gelijkwaardigheid en besluitvorming. B5
Ouders en VVE-partners nemen als gelijkwaardige partners beslissingen die betrekking hebben op kinderen. De aanpak bij voorschoolse instellingen, op school en in de gezinssituatie worden met elkaar afgestemd.
6. Ontwikkelactiviteiten. B1

VVE-partners bepalen jaarlijks actiepunten voor een gericht ouderbeleid op basis van de bovengenoemde visie. In het kader van IKC en samenwerkingspartners kunnen de actiepunten opgenomen worden in een **locatieplan** en middels een cyclisch proces worden geborgd.

Bijlage: vragenlijst ouderbeleid, onderdeel van het toezichtkader VVE-inspectie

B Ouders

B1 Gericht vve-ouderbeleid

Toelichting

Vanuit de doelstelling van vve is het van groot belang ouders van (doelgroep)kinderen die thuis weinig ondersteunend gedrag vertonen, aan te sporen meer met hun kind te doen. Hiervoor is het belangrijk dat scholen en peuterspeelzalen beleid ontwikkelen en vastleggen, waarin vragen beantwoord worden zoals:

- **Wat voor ouders hebben wij (taalachtergrond, opleidingsniveau, werkend/niet-werkend en sociaaleconomische factoren)? En op welke ouders gaan wij ons richten?**
- **Wat zijn hun mogelijkheden en wensen?**
- **Op welke wijze willen wij dat de ouders actief de ontwikkeling van hun kinderen stimuleren?**
- **Welke concrete doelen stellen wij op dit gebied?**
- **Welke activiteiten kunnen wij uitvoeren om onze doelen te bereiken?**

Door de activiteiten vanuit dit beleid gericht in te zetten, kan de participatie van ouders en de mate waarin ze thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten doen, vergroot worden. Uit de bestandsopname blijkt dat scholen doorgaans activiteiten organiseren, zonder dat hier een duidelijk doel voor geformuleerd is. Er wordt niet bijgehouden welke ouders meedoen aan activiteiten en welke ouders niet, met in het verlengde daarvan een analyse van de vragen waarom de ouders niet meedoen en wat er dient te gebeuren om de ouders wél te laten participeren. Het ouderbeleid is sterk aanbod gestuurd en weinig vraag gestuurd, waarbij vraag gestuurd zowel betrekking kan hebben op de vragen van ouders zelf als op de vragen die ouders voor of over hun kinderen hebben.

Criteria

- a) De voor- en vroegscholen hebben een ouderbeleid vastgelegd gericht op het ondersteunen
van ouders om zelf, in het verlengde van de activiteiten op de voor- en vroegschool, hun kind in hun ontwikkeling te stimuleren.
- b) Dit ouderbeleid heeft concrete doelen.
- c) Dit ouderbeleid bevat een heldere analyse van de (kenmerken van de) ouderpopulatie.
- d) Het ouderbeleid is vraag gestuurd (wat heb jij als ouder nodig) in plaats van aanbodgericht (activiteitsaanbod voor alle ouders).
- e) Het ouderbeleid wordt jaarlijks geëvalueerd en conclusies hieruit leiden tot verbeteringen in het beleid en de activiteiten.

B2 Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd

Toelichting

Ouders dienen aantoonbaar voldoende geïnformeerd te worden, voorafgaand aan en tijdens de periode dat hun kind op de voor- en vroegschool zit. Het gaat hier om informatie over het veiligheids-, gezondheids-, pedagogisch en ouderbeleid, de plaatsingsprocedure, frequentie van informatie-uitwisseling en doelstellingen t.a.v. vve van de betreffende voor- resp. vroegschool. Deze informatie moet voldoende toegankelijk zijn.

Aantoonbaar voldoende informatie doordat leidsters/leerkrachten kunnen laten zien dat een bepaalde procedure wordt gevolgd en uit gesprekken met leidsters/leerkrachten, leidinggevend en eventueel ouders blijkt dit ook zo te zijn.

Toegankelijk informeren betekent dat de voor- resp. vroegschool er ook zorg voor dragen dat de informatie ook begrepen wordt door de ouders en dat 'de boodschap dus is overgekomen'. Het gaat om toegankelijke informatie die zowel mondeling, schriftelijk als digitaal beschikbaar kan worden gesteld.

Criteria

- a) De ouders worden geïnformeerd over alle hierboven genoemde aspecten van de voor- en vroegschool.
- b) De informatie is voldoende toegankelijk voor de ouders. (indien er veel niet-Nederlandstalige ouders, dan beoordelen bij B7)
- c) Er worden heldere procedures en geschikte communicatiemiddelen gebruikt om de informatie over te dragen.
- d) De voor- en vroegscholen checken actief of alle ouders de informatie hebben begrepen.

B3 Intake

Toelichting

Het is van belang dat de voor- en vroegscholen zoveel mogelijk informatie vooraf verzamelen over de peuter/kleuter. Hiermee beschikken de voor- en vroegscholen over belangrijke informatie die direct benut kan worden in de zorg en begeleiding van en het aanbod voor de peuter/kleuter.

Criteria

- a) Er is een standaard intake formulier waarop aspecten worden ingevuld over onder andere:
 - 1. Samenstelling van het gezin en de plaats van het kind daarin;
 - 2. Bijzonderheden van de ontwikkeling;
 - 3. Ontwikkelings- en kindkenmerken;
 - 4. Gezondheid en (opvallende) gedragskenmerken van het kind;
 - 5. De wijze van opvoeden en het stimuleren van de ontwikkeling (rol van beide ouders, tijd voor het kind, eet- en slaapritme, voorlezen, samen spelen, thuistaal, enz.).
- b) Het intake-formulier is ingevuld voor alle kinderen.
- c) De intake gebeurt mondeling met de ouders (thuis of op de voor-/vroegschool).
- d) Het intakegesprek wordt tevens aantoonbaar gebruikt om na te gaan wat de behoefte van de ouder is om de ouderparticipatie te bevorderen (gerichte vragen aan de ouders, checklist).

B4 Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen

Toelichting

Kern van deze indicator is dat vve meer succes heeft als ouders ook thuis de ontwikkeling van hun kind stimuleren in het verlengde van de vve-activiteiten op de voor- en vroegschool.

Dit betekent dat van de voor- en vroegscholen verwacht wordt dat ze ouders boek- en spelmaterialen meegeven (met instructies of handleidingen) om thuis met hun kind(eren) te gebruiken. Dit materiaal moet afgestemd zijn op de mogelijkheden en behoeften van de ouder (qua taal, uitvoerbaarheid, wensen, enz.). Bovendien moet dit gericht zijn op activiteiten die de ontwikkeling van kinderen stimuleren (alleen een logeerbeer mee naar huis is dus niet voldoende). Daarnaast is het belangrijk dat ouders, indien nodig, hierin ondersteund worden en dat de leidsters/leerkrachten met ouders en de kinderen terugkoppelen of en hoe de activiteiten thuis zijn uitgevoerd.

De voor- en vroegscholen kunnen bovendien aantonen dat juist de ouders van kinderen met (kans op) een achterstand thuis activiteiten uitvoeren en ontwikkelingsgedrag hebben aangeleerd.

Criteria

- a) Voor-/vroegscholen hebben een gerichte aanpak om ouders te stimuleren thuis activiteiten te doen met hun kind.
- b) De voor-/vroegschool kan aantonen dat voldoende ouders thuis activiteiten doen met hun kind (ca. 50%).
- c) Deze aanpak is aantoonbaar afgestemd op de mogelijkheden en behoeften van de ouder.
- d) Ouders worden individueel ondersteund in het aanleren van ontwikkelingsgericht gedrag.
- e) Ouders en kinderen koppelen gericht terug welke activiteiten ze thuis gedaan hebben.
- f) De voor- en vroegschool kan aantonen dat juist ouders van kinderen met (kans op) een achterstand thuis activiteiten doen met hun kind om de ontwikkeling te stimuleren.

B5 Participatie in vve-activiteiten in de voorschool/vroegschool

Toelichting

Voor- en vroegscholen stimuleren ouders om te participeren in activiteiten op de voor- en vroegschool. Hierdoor komen ouders in aanraking met de vve-activiteiten die hun kinderen doen, maken ze meer contact met de leidsters en leraren en hebben ze contact met andere ouders.

Criteria

- a) De voor- en vroegschool organiseren relevante ouderactiviteiten, zoals informatiebijeenkomsten over vve, themabijeenkomsten, inloopuren en koffieochtenden en stimuleren de ouders om hieraan deel te nemen.
- b) Voldoende ouders (minimaal 50%) participeren in de activiteiten.
- c) De ouders worden gestimuleerd om bij het brengen van hun kind activiteiten te doen met hun eigen kind.

d) Er is een aanbod van activiteiten die ouders bij binnenkomst met hun kinderen kunnen doen.

B6 Informeren over de ontwikkeling van hun kind

Toelichting

Om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind is het belangrijk dat ze regelmatig door de leidsters en leraren uitgenodigd worden voor een gesprekje (10-minutengesprek) waarin wordt aangegeven hoe het kind zich ontwikkelt. Bij voorkeur aan de hand van het observatiesysteem. Tijdens deze gesprekjes kunnen ook afspraken gemaakt worden over wat de leidsters/leraren gaan doen en hoe de ouders hier de komende tijd thuis op aan kunnen sluiten.

Criteria

- a) Er is tenminste 3 keer in de peuterperiode en 4 keer in de kleuterperiode een oudergesprek op uitnodiging van de voor- resp. vroegschool, waarin ouders worden geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind. In de peuterperiode vindt dit doorgaans plaats na de wenperiode, rond 3 jaar en voor de overgang naar de basisschool. In de kleuterperiode vinden de 10-minutengesprekken meestal twee à drie keer per jaar plaats, zoals voor de rest van de school geldt.
- b) Bij zorgpunten worden ouders direct geïnformeerd over hun kind en zijn er regelmatig gesprekken om de voortgang te bespreken.
- c) Tijdens de oudergesprekken worden observatiegegevens bekeken en besproken.
- d) Tijdens het gesprek worden concrete afspraken gemaakt over wat de leidster/leraar en wat de ouder doet om de ontwikkeling verder te stimuleren.
- e) Leidsters/leerkrachten houden informeel korte gesprekken met de ouders over hun kinderen bij het brengen en halen.

B7 Rekening houden met de thuistaal

Deze indicator wordt alleen beoordeeld:

- als er op gemeentelijk niveau afspraken over zijn (zie ook indicator 1a4, criterium 4 van de werkinstructie voor gemeenten) of
- als het bezoek aanleiding geeft deze te beoordelen (bijvoorbeeld als er een groot aantal ouders is dat de Nederlandse taal onvoldoende beheerst)

Toelichting

Bij het rekening houden met de thuistaal gaat het er vooral om dat de leidsters en leraren er voor zorgen dat alle ouders voldoende geïnformeerd kunnen worden over de ontwikkeling van hun kinderen, vve-activiteiten thuis, enz. Als er veel ouders zijn die de Nederlandse taal niet voldoende beheersen, dan moet de voor-/vroegschool hier maatregelen voor hebben genomen, zodat deze ouders ook kennis kunnen nemen van deze informatie. Dit kan betekenen dat er afspraken zijn met een tolk (bijvoorbeeld een andere ouder, die de betreffende taal spreekt), dat materiaal vertaald wordt, of dat de ouders zo veel mogelijk toegeleid worden naar mogelijkheden om de Nederlandse taal te leren. Belangrijk hierbij is dat de gekozen maatregelen aansluiten bij de wensen en behoeften van de ouders en dat de maatregelen het gewenste doel bereiken.

Criteria

- a) De leidsters/leerkrachten weten welke taal ouders thuis spreken.
- b) Er zijn heldere afspraken, maatregelen, materialen en/of procedures die ingezet worden om anderstalige ouders voldoende te informeren.
- c) Er wordt ouders ondersteuning geboden in het aanleren van de Nederlandse taal (woordenlijsten in verschillende talen, kleine taalopdrachtjes of bijscholing).
- d) Er wordt structureel nagegaan of de anderstalige ouders de informatie hebben begrepen.

